

Wrocław, 31 marca 2020 roku

WK.WR.40.11.2020.414

**Pani
Janina Gawlik
Wójt Gminy Kostomłoty**

**ul. Ślężna 2
55-311 Kostomłoty**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 14 stycznia do 13 marca 2020 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Kostomłoty (zwaną w dalszej części wystąpienia Gminą). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 13 marca 2020 r., którego jeden egzemplarz przekazano Pani Wójt.

W okresie od 10 do 18 lutego 2020 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Kostomłotach. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola przeprowadzona w Gminie wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa oraz niewykonaniem przez Wójta Gminy wniosku pokontrolnego (wniosek pokontrolny nr 8a zawarty w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.WR.40.11.2016.414 z dnia 28 kwietnia 2016 r. wystosowanym po kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu przeprowadzonej w 2016 r.) w zakresie zwrotów po terminie: wadium, zabezpieczenia należytego wykonania umowy i zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi, co było niezgodnie z art. 46 ust. 1a oraz art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.; Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.; Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm.; Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.; Dz.U. z 2019 r. poz. 1843).

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości

Sumy depozytowe, ujęte na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” zostały zwrócone z opóźnieniem wynoszącym:

- dla wadium (1 przypadek) ponad 19 m-cy po terminie określonym w art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego zamawiający zwraca wadium Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano,
- dla zabezpieczenia należytego wykonania umowy (2 przypadki) ponad 6 m-cy i 15 m-cy po terminie określonym w art. 151 ust. 1 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane,
- dla zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady (9 przypadków) od 37 dni do 23 m-cy oraz w jednym przypadku 5 lat i 5 m-cy po terminie określonym w art. 151 ust. 3 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady jest zwracane nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy (1 przypadek) oraz zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady (9 przypadków) wniesione w pieniądzu, nie były przechowywane na oprocentowanym rachunku bankowym i w konsekwencji nie były zwracane Wykonawcom z odsetkami, co było niezgodne z przepisami art. 148 ust. 5 powołanej ustawy Prawo zamówień publicznych, z których wynika, że jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania planu dochodów podatkowych gminy, sporządzonych za okresy:

- a) od początku roku do 31 grudnia 2017 r. skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy zawyżono o kwotę 3.705,59 zł (w podatku od środków transportowych o kwotę 2.910,14 zł; w podatku od nieruchomości o kwotę 795,45 zł). W sprawozdaniach wykazano skutki: w podatku od środków transportowych w wysokości 393.572,56 zł zamiast 390.662,42 zł; w podatku od nieruchomości w wysokości 29.391,21 zł zamiast 28.595,76 zł;
- b) od początku roku do 31 grudnia 2018 r. skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy w podatku od środków transportowych zaniżono o kwotę 9.478,44 zł.

W sprawozdaniach wykazano skutki w wysokości 401.005,51 zł zamiast 410.483,95 zł.

Powyższe było niezgodne z zapisami: § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 8 ust. 3 załącznika nr 39 do

rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.). W trakcie kontroli jednostka sporządziła korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za lata 2017 – 2018 w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków.

Przypisu należności podatkowych za 2018 r., w przypadku wszystkich objętych kontrolą podatników opłacających podatki w formie łącznego zobowiązania pieniężnego, dokonywano w kartotekach podatników w dniu wydania decyzji ustalającej wymiar zobowiązania tj. od 25 do 32 dni przed doręczeniem decyzji w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego. Powyższe stanowiło naruszenie § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208 poz. 1375) w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.), z których wynika, że zobowiązanie podatkowe powstaje, w przypadku osób fizycznych, z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania, a decyzje służą do udokumentowania przypisów.

Organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji podatkowych oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, w przypadku podatników podatku od środków transportowych o nr kont D090752 i D321357, co było niezgodne z przepisami art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 201 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.). Wskazani podatnicy w deklaracjach na podatek od środków transportowych złożonych w latach 2018 – 2019 r. w celu opodatkowania samochodu ciężarowego o masie całkowitej 26 ton, trzech osiach i pneumatycznym zawieszeniu oraz ciągnika siodłowego o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów 40 ton, dwóch osiach i pneumatycznym zawieszeniu, wskazali stawki inne niż wynikające z uchwały Nr XV/71/15 Rady Gminy z dnia 30 października 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych. Powyższe działanie spowodowało, że podatnik o nr konta D090752 zapłacił podatek w wysokości zaniżonej o 526 zł, a podatnik o nr konta D31357 w wysokości zawyżonej o 379 zł. Pomimo wskazanych w trakcie kontroli nieprawidłowości, nie podjęto czynności mających na celu skorygowanie deklaracji. Stosownie do art. 274 § 1 pkt 1 i 2 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa „W razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień: koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania

podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł; zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość”. Ponadto w przypadku podatnika o nr konta D321357, który w związku ze zbyciem 29 maja 2018 r. środka transportu (naczepy), nie złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na 2018 r., organ podatkowy nie wezwał do jej złożenia, co było niezgodne z art. 274a § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Kostomłoty na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) i Skarbnik Gminy Kostomłoty na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843), w szczególności w zakresie:
 - a) zwrotu wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, stosownie do art. 46 ust. 1a ustawy,
 - b) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 151 ust. 1 ustawy,
 - c) zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady, stosownie do art. 151 ust. 3 ustawy,

- d) przechowywania kwot zabezpieczenia (należytego wykonania umowy oraz zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady) wniesionego w pieniądzu na oprocentowanym rachunku oraz dokonywanie ich zwrotu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym były one przechowywane, pomniejszonymi o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę, stosownie do art. 148 ust. 5 ustawy.
- 2. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczonych za okres sprawozdawczy stosownie do zapisów § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia.
- 3. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. nr 208, poz. 1375), w szczególności w zakresie dokonywania przypisów należności podatkowych stosownie do zapisów § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w związku z art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.).
- 4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) przeprowadzania w stosunku do podatników podatku od środków transportowych czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności danych zawartych w deklaracjach podatkowych oraz ustalanie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do zapisów art. 272 pkt 2 i 3 ustawy;
 - b) korygowania deklaracji lub zwracania się do składającego deklarację o jej skorygowanie w razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy, stosownie do zapisów art. 274 § 1 pkt 1 i 2 ustawy;
 - c) wzywania do złożenia deklaracji jeżeli nie została złożona pomimo ciążącego na podatniku obowiązku, stosownie do zapisów art. 274a § 1 ustawy.
- 5. Podjęcie wobec podatników o nr D090752 i D321357 czynności mających na celu skorygowanie/złożenie deklaracji oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o ich wynikach (także finansowych).

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Mariusz Żałobniak
Przewodniczący Rady Gminy Kostomłoty